

[Justitsministeren.]

siger: Jeg er sagligt overbevist om, at det er til Gavn for Retsudviklingen her i Landet at paalægge Højesteret at votere offentligt, men jeg stemmer dog ikke derfor, for Højesteret ønsker ikke offentlig Votering, saa skyder han jo Ansvaret for sin Afstemning over paa Højesteret; og dette er ganske uberettiget. Jeg kunde tænke mig, at Højesteret overfor en saadan Ven vilde tænke, om ej sige: Gud fri os for en Ven af den Beskaffenhed.

Det ærede 7de tingvalgte Medlem spurgte mig, af hvilken Grund jeg i 1916 gik ind paa, at Loven af 8. Marts 1856 ændredes paa den Maade, det skete. Loven af 8. Marts 1856 paalagde Højesteret enten at give en skriftlig Motivering af sine Domme eller at votere offentligt. Da nu Højesteret aldrig havde valgt at votere offentligt, men alligevel ikke saa sjældent havde undladt at give en skriftlig Motivering, mente jeg, at man lige saa godt kunde stryge Ordene om den offentlige Votering og blot paalægge Højesteret at give en ordentlig skriftlig Motivering, idet det var mit Haab, at Højesteret saa virkelig vilde gøre det. At Højesteret ikke altid havde gjort dette før 1916, fremgaar af mangfoldige Domme. Der er jo ikke saa mange, der har præget sig i den almindelige Hukommelse, men een har det dog fra Begyndelsen af dette Aarhundrede, den bekendte Dom, som almindeligt kaldes Murerdommen, Dommen over Pastor Ifversen, der ikke vilde vie en fraskilt Murer. Om denne Dom er skrevet Afhandlinger, men der er intet Menneske, som endnu trods alle Overvejelser kan sige noget bestemt om, hvad Dommen betyder, hverken efter at have læst Dommens Tekst eller dens Motivering. Jeg haabede altsaa, at noget saadant ikke skulde ske mere, naar Højesteret blev stillet som Domstolene i Almindelighed og blot skulde give skriftlig Motivering. Jeg har imidlertid ikke haft Glæde af dette, jeg er blevet skuffet, for det sker endnu, at Højesteret afsiger Domme, som er ledsaget af ganske ufyldstgørende Motiveringer.

Jeg skal anføre et Eksempel herpaa fra den allernyeste Tid. Jeg sigter til en Højesteretsdom, der findes gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen for Aaret 1931, Side 1041. Sagen drejede sig om, hvorvidt et

Pantebrev, der er udstedt af en Person, som senere er gaaet fallit, kunde afkræftes i Henhold til Konkurslovens Afkræftelsesregler. Landsrettens Dom indeholdt i og for sig ikke meget klare Præmisser, men Højesteret stadfæstede ikke des mindre Dommen i Henhold til Landsrettens Grunde. Men nu kommer jeg til det interessante ved Sagen. Ugeskriftet redigeres af en Højesteretsdommer, og denne Højesteretsdommer har ledsaget Offentliggørelsen i Ugeskrift for Retsvæsen med en Fodnote, hvis første Punktum lyder saaledes:

„Det fremgaar ikke af Dommen, af hvilke Grunde Afkræftelsesreglerne er fundet uanvendelige.“

Ja, men det skulde jo netop staa i Dommens Præmisser. Derefter fremsættes forskellige Tvivlsspørgsmaal om, hvordan det hænger sammen, uden at disse Spørgsmaal løses. Jeg kan ikke se rettere end, at denne interessante Fodnote indeholder en aabenbar Erkendelse fra Højesteretsdommerens Side af, at Højesteretsdommen i Virkeligheden ingen Præmisser har.

Og det er ikke noget enestaaende. Jeg skal nævne et Par Vendinger, der ikke sjældent har været benyttet i Højesteretsdomme, og som i betydelig Grad forringer Dommens Værdi. Højesteret har saaledes ofte stadfæstet en Landsretsdom i Henhold til dennes Grunde med en Bemærkning om, at de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat. Det kan man jo ikke faa noget ud af, medmindre man faar at vide, hvad det er for nye Oplysninger, der er forelagt Højesteret, men det oplyser Højesteretsdommene som Regel intet om. At det er en Mangel, erkendes i Virkeligheden ogsaa derved, at den Højesteretsdommer, som redigerer Ugeskrift for Retsvæsen, ledsager Højesteretsdommene med uofficielle Noter, som skal give de Oplysninger, der mangler i Dommene. Som Eksempel herpaa kan jeg anføre Ugeskriftets Aargang 1931, Side 1043. Men hele denne Ordning, hvorefter en Højesteretsdom maa ledsages af uofficielle Noter, der ikke hører med til selve Dommen, for at man skal kunne forstaa, hvad det egentlig er, Dommen indeholder, er meget uheldig og irrationel og ikke overensstemmende med Lovens Paalæg; derfor synes jeg, at Højesteret ikke skulde bære sig saaledes ad. En anden